

MARKNADSDOMSTOLEN

DOM

2009:17

2009-06-26

Dnr B 9/08

KÄRANDE

Konsumentombudsmannen (KO),
Box 48, 651 02 KARLSTAD

SVARANDE

Casa Nordica Altavista C AB,
Krusbärsvägen 115, 613 38 OXELÖSUND

SAKEN

marknadsföring av paketresor

DOMSLUT

1. Marknadsdomstolen förbjuder Casa Nordica Altavista C AB vid vite av sjuhundrafemtio-tusen (750 000) kr att marknadsföra paketresor utan att föreskriven säkerhet enligt rese-garantilagen (1972:204) ställts.
2. Casa Nordica Altavista C AB ska ersätta KO dess rättegångskostnader med tjugotusen (20 000) kr avseende ombudsarvode, jämte ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) från dagen för Marknadsdomstolens dom till dess betalning sker.

Postadress
Box 2217
103 15 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 9

Telefon
08-412 10 30

E-post
mail@marknadsdomstolen.se
<http://www.marknadsdomstolen.se>

Telefax
08-21 23 35

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00 – 15:00

YRKANDEN

KO har yrkat att Marknadsdomstolen vid vite ska förbjuda Casa Nordica Altavista C AB (Casa Nordica) att marknadsföra paketresor utan att föreskriven säkerhet enligt resegarantilagen (1972:204) ställts. Vidare har KO yrkat ersättning för sina rättegångskostnader.

Casa Nordica har bestritt yrkandena.

BAKGRUND

Casa Nordica marknadsför och säljer paketresor till konsumenter. Marknadsföringen sker på Internet via webbplatsen www.casanordica.se. Bolaget har under lång tid underlåtit att ställa tillräcklig säkerhet i enlighet med vad Kammarkollegiet med stöd av resegarantilagen beslutat. Den 9 december 2008 beslutade Marknadsdomstolen att, för tiden intill dess slutligt avgörande föreligger eller domstolen bestämmer annat, förbjuda Casa Nordica vid vite av sjuhundrafemtiotusen (750 000) kr att marknadsföra paketresor utan att föreskriven säkerhet enligt resegarantilagen ställts.

GRUNDER OCH UTVECKLING AV TALAN

Parterna har anfört i huvudsak följande.

KO

Casa Nordica marknadsför paketresor och ska därmed ställa säkerhet i enlighet med resegarantilagen. Marknadsföringen sker på Internet. Kammarkollegiet beslutade den 9 mars 2004 att höja Casa Nordicas säkerhet enligt resegarantilagen från 50 000 kr till 100 000 kr. Kammarkollegiet vitesförelade och ansökte om vitets utdömande när säkerheten inte inkom. Länsrätten i Stockholm har sedermera dömt ut vitet. Den 29 september 2006 beslutade Kammarkollegiet att höja Casa Nordicas säkerhet ytterligare till 200 000 kr. Kammarkollegiet vitesförelade och ansökte även denna gång om vitets utdömande när säkerhet inte inkom. Vitet har dömts ut. Kammarkollegiet har även vitesförelagt och ansökt om vitets utdömande ytterligare en gång. Casa Nordica har dock inte ställt någon mer säkerhet utöver den redan ställda säkerheten om 50 000 kr. Vidare har KO utfärdat ett förbuds föreläggande under hösten 2008 mot Casa Nordica för den i målet aktuella marknadsföringen. Förbuds-

föreläggandet har inte godkänts. Sammantaget leder detta till att Casa Nordica under lång tid har underlåtit att ställa tillräcklig säkerhet.

Arrangör eller återförsäljare av paketresor ska enligt 1 § resegarantilagen ställa säkerhet hos Kammarkollegiet innan marknadsföring av paketresor sker. Säkerheten används till att ersättning till drabbade resenärer om en resa ställs in eller avbryts. Säkerheten ska, enligt 4 § samma lag, gälla det belopp som Kammarkollegiet bestämmer. Den som uppsåtligt säljer eller marknadsför en resa utan att ha ställt säkerhet kan, enligt 14 §, dömas till böter eller fängelse.

Casa Nordica har från den 9 mars 2004 och framåt marknadsfört och sålt paketresor utan att föreskriven säkerhet ställts. Den aktuella marknadsföringen är inte förenlig med 1 § resegarantilagen och kan vara straffbar enligt 14 § samma lag. Marknadsföring som strider mot annan lag är en överträdelse mot den s.k. lagstridighetsprincipen och är därför inte förenlig med god marknadsföringssed. Genom marknadsföringen får konsumenten det felaktiga intrycket att det är lagligt för Casa Nordica att sälja resorna. Förutsättningar finns därför, att tillämpa punkten 9 i den s.k. svarta listan. Åtgärden ska då enligt 8 § marknadsföringslagen (2008:486), MFL, bedömas som vilseledande och otillbörlig. När den s.k. svarta listan är tillämplig behöver inget transaktionstest utföras. Således finns det skäl för att vid vite förbjuda Casa Nordica att marknadsföra paketresor utan att föreskriven säkerhet ställts.

Casa Nordica

Fastställandet av säkerheten har skett på godtyckliga grunder och bolaget har ifrågasatt storleken på säkerheten. Bolagets verksamhet har minskat och det finns inga skäl till att ställa krav på högre säkerhet. Dessutom har bolaget ställt ytterligare säkerhet via en spansk bank vilken bolaget trott att Kammarkollegiet har godkänt.

BEVISNING

Parterna har åberopat viss skriftlig bevisning.

DOMSKÄL

Målet rör marknadsföring av paketresor. Sedan den 1 juli 2008 gäller en ny marknadsföringslag (2008:486), MFL. Lagen kompletteras med en förteckning över affärsmetoder som under alla omständigheter är otillbörliga (bilaga I till direktiv 2005/29/EG, SFS 2008:487, den s.k. svarta listan). Av p. 1-2 i övergångsbestämmelserna till MFL framgår dels att den äldre marknadsföringslagen (1995:450) ska upphöra att gälla, dels att bestämmelserna i 4-22 och 29-36 §§ MFL ska tillämpas också på marknadsföring som har vidtagits före ikraftträdandet, om inte åtgärden var tillåten enligt äldre föreskrifter.

Av utredningen i målet framgår att Casa Nordica marknadsför paketresor. Som arrangör eller återförsäljare av paketresor ska Casa Nordica enligt 1 § resegarantilagen (1972:204) ställa säkerhet hos Kammarkollegiet innan bolaget marknadsför sådana resor. Säkerheten ska, enligt 4 § resegarantilagen, gälla det belopp som Kammarkollegiet bestämmer. Casa Nordica ska enligt Kammarkollegiets beslut av den 29 september 2006 ställa säkerhet med 200 000 kr. Bolaget har underlåtit att ställa denna ytterligare säkerhet.

Marknadsdomstolen har i tidigare avgöranden (se bl.a. MD 2008:6 och 2009:3) slagit fast att ett åsidosättande av bestämmelserna i 1 § resegarantilagen är otillbörligt enligt 4 § den äldre marknadsföringslagen, vilken paragraf till viss del motsvaras av 5 och 6 §§ MFL. MFL har dock kompletterats med det s.k. transaktionstestet, vilket innebär att för att den påtalade marknadsföringen ska anses vara otillbörlig krävs att den, enligt 6 §, i märkbar mån påverkar eller sannolikt påverkar mottagarens förmåga att fatta ett välgrundat affärsbeslut. Av 8 § andra stycket MFL framgår dock att viss marknadsföring som anges i punkterna 1-23 i bilaga I till direktiv 2005/29/EG, den s.k. svarta listan, alltid är att anse som otillbörlig. Punkten 9 har följande lydelse: ”Ange eller på annat sätt skapa intryck av att det är lagligt att sälja en produkt när så inte är fallet.”. Av förarbetena till MFL (prop. 2007/08:115 s. 78) framgår att förbudet har sin grund i den s.k. lagstridighetsprincipen och att det således alltid är otillbörligt att ange eller på annat sätt skapa intryck av att det är lagligt att sälja en produkt när så inte är fallet.

Enligt 14 § resegarantilagen är det förbjudet att sälja eller marknadsföra en resa utan att ha ställt säkerhet som krävs enligt denna lag. Enligt Marknadsdomstolens mening torde en genomsnittskonsument normalt förutsätta att produkter eller verksamheter som öppet

marknadsförs är lagliga och att erforderliga tillstånd och liknande finns. Att marknadsföra resor i strid med resegarantilagen, dvs. utan ställd säkerhet, skapar därför ett oriktigt intryck av laglighet (MD 2008:19). Casa Nordica har under en längre tid marknadsfört paketresor utan att ställa tillräcklig säkerhet och förfarandet är därmed otillbörligt. KO:s yrkande ska därför bifallas.

Vite

Enligt 26 § MFL ska ett förbud förenas med vite, om det inte av särskilda skäl är obehövligt. Sådana särskilda skäl föreligger inte i målet. Vitesbeloppet bör i enlighet med praxis bestämmas till 750 000 kr.

Rättegångskostnader

Vid ovan angiven utgång ska Casa Nordica ersätta KO dess rättegångskostnader i målet. Det yrkade beloppet får anses skäligt.

På Marknadsdomstolens vägnar

C H Fallenius

Ledamöter: Christer Fallenius, ordförande, Lars Borg, Maria Jacobsson och Anders Stenlund. Enhälligt

Sekreterare: Anna Söderberg Ziesnitz